

Î N C H E I E R E

14 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Eugenia Spancec, în interesele copiilor minori Nina Spancec, Vadim Spancec, reprezentați de avocatul Sergiu Cotruța,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Eugenia Spancec, în interesele copiilor minori Nina Spancec, Vadim Spancec împotriva lui Nicolae Spancec, Ion Spancec, David Spancec, Eudochia Pîslari, Nina Zagorneanu, Primăria s.Văsieni, r-nul Telenești privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesurale,

împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 iunie 2018 Eugenia Spancec, în interesele copiilor minori Nina Spancec, Vadim Spancec a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Spancec, Ion Spancec, David Spancec, Eudochia Pîslari, Nina Zagorneanu, Primăria s.Văsieni, r-nul Telenești privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesurale.

În motivarea acțiunii a indicat că la XXXX a încheiat căsătoria cu Spancec Gheorghe, iar din căsătoria lor s-au născut doi copii, fiica XXXX, născută la XXXX și fiul XXXX, născut la XXXX.

A menționat că după încheierea căsătoriei, împreună cu soțul Spancec Gheorghe au rămas să locuiască în casa părintească a soțului în XXXX, părinții soțului fiind decedați, mama Spancioc Anna în anul XXXX și tata Spanciog Vasile în anul XXXX.

A susținut că potrivit înțelegerii avute între soțul Spancec Gheorghe și pîrîții care sunt frații lui, toți au fost de acord ca ei să locuiască în casa părintească.

Stabilindu-se cu traiul în gospodăria socrilor au început reparația casei, au încălzit pereții casei cu penoplast, au construit lângă casă o anexă din cotileț și două saraiuri pentru animale cu dimensiunile 4 x 6 și 3.5 x 9 m.p., o sobă în casă și trotuare.

După decesul soțului a intrat în posesia cotelor echivalente de teren pe care au plantat copaci de nuc – 17 ari, iar restul rămânând în parajină.

A susținut că Spancec Gheorghe s-a adresat la notarul cu cerere ca să-i fie eliberat certificatul de moștenitor legal, dar nu l-a mai primit, iar deoarece între ceilalți frați și surori nu erau litigii ei au suportat toate cheltuielile pentru reparația casei și au plantat 17 ari cu nuci, cunoscând că nimeni nu va pretinde la această avere.

La 13 aprilie 2013 soțul Spancec Gheorghe a decedat, iar după decesul lui dânsa cu copiii au rămas să locuiască în gospodăria moștenită de soț. Ulterior între ea și pînți au apărut litigii referitor la casa moștenită de soț. Astfel, la data de 09 noiembrie 2017 pînții au alungat-o din gospodărie și la moment cu copiii locuiește în altă parte.

Consideră că copiii minori XXXX și XXXX au dreptul la averea succesorală, deoarece soțul a intrat în posesia averii ce le-a aparținut părinților lui, iar pînții în termenii stabiliți de legislație nu au intrat în posesia averii succesoriale, nu au achitat impozitele pentru imobil și nici nu s-au adresat la notarul pentru eliberarea certificatelor de moștenitor legal, ceea ce denotă faptul că unicul moștenitor al soților Spancec Anna și Spancec Vasile este soțul Spancec Gheorghe, iar copiii lor sunt moștenitorii soțului.

A solicitat recunoașterea dreptului de proprietate a copiilor lui Spancec Gheorghe Vasile, XXXX și XXXX, asupra averii ce le-a aparținut cet. Spancec Anna în s. XXXX cu numerele cadastrale: XXXX și terenurile cu numerele cadastrale: XXXX ce au aparținut lui Spancec Vasile și casa de locuit ce se află în XXXX.

Prin hotărârea din 10 octombrie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, s-a recunoscut dreptul de proprietate a lui XXXX, născută la XXXX și XXXX, născut la XXXX, copii lui Spancec Gheorghe, asupra averii succesoriale ce a aparținut lui Spancec Anna din XXXX, cu numerele cadastrale XXXX și terenurile cu numerele cadastrale: XXXX ce au aparținut lui Spancec Vasile și casa de locuit ce se află în XXXX.

Prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de avocatul Nelea Stegărescu, în interesele lui Nicolae Spancec, Ion Spancec, David Spancec, Eudochia Pîslari și Nina Zagareanu.

S-a casat integral hotărârea din 10 octombrie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Eugenia Spancec în interesele copiilor minori, XXXX, XXXX împotriva lui Nicolae Spancec, Ion Spancec, David Spancec, Eudochia Pîslari, Nina Zagoreanu, Primăria s. Văsieni, r-nul Telenești privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesoriale.

Pentru a decide astfel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a enunțat că regula generală de dobândire a succesiunii constă în faptul că pentru a o dobândi, moștenitorul, fie testamentar sau legal, trebuie s-o accepte. Acceptarea succesiunii este un act juridic unilateral prin care moștenitorul își exprimă propria sa voință de a primi moștenirea și respectiv, de a deveni în viitor proprietarul bunului moștenit.

Legislația civilă prevede două modalități de acceptare a succesiunii:

- succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii;
- succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul intră în posesiunea patrimoniului succesoral.

Colegiul civil a considerat eronată soluția fondului privind admiterea cerinței Eugeniei Spancec de recunoaștere a dreptului de proprietate asupra averii succesoriale,

așa cum această cerință este neîntemeiată, fiind lipsită de suport legal or, Codul Civil reglementează dreptul moștenitorului de a admite succesiunea, în una din modalitățile sus indicate.

Mai mult, instanța de apel a reiterat că, prin intrarea în posesiune de fapt se înțelege administrarea, asigurarea, exercitarea folosinței asupra bunurilor succesoriale, achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor și alte acte ce demonstrează intenția moștenitorului de a accepta moștenirea. În litigiul din prezenta speță, reclamanta/intimată Eugenia Spancec nu a prezentat nici un înscris prin care să confirme că a întreprins acțiuni care să confirme intrarea în posesia de fapt a patrimoniului succesoral de către soțul Gheorghe Spancec, argumentele expuse în acest sens referitor la achitarea impozitelor pentru pământurile moștenite purtând un caracter declarativ, nefiind confirmate corespunzător prin prisma prevederilor art. 122 Cod de procedură civilă.

La 14 iunie 2019 Eugenia Spancec, în interesele copiilor minori XXXX, XXXX, reprezentați de avocatul Sergiu Cotruța, a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului și remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și procedural, cât și a apreciat nefondat circumstanțele de fapt ale cauzei deduse judecării.

A susținut că cauza civilă a fost examinată în lipsa părților care nu au fost legal citați, nefiind respectată procedura de citare a părților. Avizele de recepție anexate la materialele cauzei nu sunt semnate de către pîrîți, mai mult ca atît acestea nici nu puteau fi recepționate or, Pîslari Eudochia și Zagareanu Nina, de o perioadă îndelungată nu mai locuiesc în XXXX, fapt confirmat prin buletinele de identitate a acestora.

A menționat că Pîslari Eudochia este domiciliată în XXXX pe cînd Nina Zagoreanu în cererea de chemare în judecată este indicată cu numele „Zagoreanu” și domiciliată în XXXX, pe cînd numele ei corect după căsătorie este „Zagareanu” și este domiciliată în XXXX. Astfel, citațiile au fost efectuate greșit fiind indicată eronat adresa pîrîților Pîslari Eudochia și Zagareanu Nina, ceea ce denotă că aceste persoane nici nu au cunoscut despre existența procesului de judecată. Din care consideră că cauza urmează a fi trimisă la rejudecare în prima instanță.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 08 aprilie 2019 (f.d. 135), lipsind însă date privind recepționarea acesteia, astfel, recursul declarat la 14 iunie 2019 de Eugenia Spancec, în interesele copiilor minori Nina Spancec, Vadim Spancec, reprezentați de avocatul Sergiu Cotruța, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul

raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Eugenia Spancec, în interesele copiilor minori Nina Spancec, Vadim Spancec, reprezentați de avocatul Sergiu Cotruța, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Eugenia Spancec, în interesele copiilor minori Nina Spancec, Vadim Spancec, reprezentați de avocatul Sergiu Cotruța, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Eugenia Spancec în interesele copiilor minori, Nina Spancec, Vadim Spancec, reprezentați de avocatul Sergiu Cotruța.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Eugenia Spancec, în interesele copiilor minori Nina Spancec, Vadim Spancec, reprezentați de avocatul Sergiu Cotruța.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Victor Burduh